

विश्वासीहरूको निम्ति लेखिएको
पवित्र बाइबलको टिप्पणी

योनाको पुस्तकको

टिप्पणी

विलियम म्याक डोनाल्ड

२ □ योनाको पुस्तकको टिप्पणी

Title of the English Original:

**Believer's Bible Commentary by William
MacDonald**

Indian Publisher of the English Original:

**Authentic Media, Medchal Road, Suchitra
Junction, Secunderabad – 500 067, India**

ISBN of the English Original: ISBN 9789381905593

Copyright of the English Original: © 1995 by Christian
Mission in Many Lands, Inc. P.O. Box 13, Spring Lake,
NJ 07762, USA www.cmml.us

Copyright of the Nepali translation: © 2017 by Christian
Mission in Many Lands, , Inc. P.O. Box 13, Spring Lake,
NJ 07762, USA www.cmml.us

Publisher of the Nepali translation:

जीवन मार्ग प्रकाशन
पी.ओ. बोक्स नं. २३
पी.ओ. कालिम्पोङ्ग - ७३४३०१
दार्जीलिङ्ग, पश्चिम बंगाल
भारत

Please visit our webpage for additional literature.

These publications are available as pdf files from:

www.nbcinepal.org

or write to: nbcinepal@gmail.com

Printed at:

योनाको पुस्तकको भूमिका

‘यो पुस्तक अद्वितीय छ; किनभने भविष्यवक्ताको वाणीसित भन्दा त यस पुस्तकले भविष्यवक्तासित नै बढी सरोकार राख्दो रहेछ। उनको मानसिक अवस्था र मनमुद्रा केकस्तो थियो, र परमेश्वरले प्रेमसाथ उनको ताड़ना कसरी गर्नुभयो, यस कुराले हामी पाठकवर्गलाई कुनै न कुनै पाठ सिकाइदिन्छ र हामीलाई नम्र तुल्याउँछ।’

श्री जर्च विलयम्ब

क) ग्रन्थ-सूचिमा यस पुस्तकको विशिष्ट स्थान

योना नामको अर्थ ‘दुकुर’ हो। अनि भविष्यवक्ताहरूमध्ये योना मात्र हुन्, जसको भविष्यवाणीचाहिँ उनले भनेको सन्देशमाथि होइन, तर उनको जीवन र उनले गरेको अनुभवमाथि केन्द्रित रहन्छ। अनि उनले गरेको अनुभवले इस्साएली जातिको विगत, वर्तमान र भावी अवस्था चित्रण गर्छ, जस्तै:

क) यहूदीहरूको विषयमा परमेश्वरले निर्धारित गर्नुभएको उद्देश्य थियो: तिनीहरू अन्यजातिहरूको निम्ति उहाँको साक्षी हुनुपरेको थियो।

ख) तर अनुग्रहको सन्देश अन्यजाति-हरूकहाँ फैलेर गएकोमा तिनीहरू ईर्ष्यालु भए।

ग) योना समुद्रमा फालिएको अर्थ यस प्रकारको छ: तिनीहरू अन्यजातिरूपी संसारमा डुबे, र अन्यजातिहरूले तिनी-हरूलाई निले, तर तिनीहरू कहिल्यै अन्यजातिहरूसित पूरा सम्मिलित भएनन्।

घ) आबानो जमिनमा पफाँकिएको अर्थ यस प्रकारको छ: यहूदीहरू इस्साएल देशमा

फर्केर आउनेछन् र तिनीहरू अन्य-जातिहरूको निम्ति आशिषको कारण बनेछन्।

तर योनाको अनुभवको एउटा भाग छ, जुन भाग यस अर्थ-लगाइसित नमिलेको जस्तै देखिन्छ: योनाको पुस्तकको चार अध्याय ! किनभने पवित्र बाइबलमा कहीं पनि लेखिएको छैन, कि खीष्टको हजार वर्षको राज्यका आशिषहरू अन्यजातिहरूकहाँ पुगेकोमा इस्साएली जाति रिसाएको र ठुस्स ठुस्किएको; अहाँ, पवित्र बाइबलमा यसको निम्ति कुनै सुभावै पाइँदैन।

ख) यस पुस्तकको लेखक को हुन् ?

योनाको पुस्तकको दुई अध्यायको शैली प्रथम पुरुषको शैलीमा लेखिएको छ, किनकि यस अध्यायमा योनाको व्यक्तिगत ‘भजन’ प्रस्तुत गरिएको छ, जुन प्रार्थना उनले ठूलो माछाको पेटबाट चढाए। तर यस पुस्तकका बाँकी तीन अध्यायहरू योनाको विषयमा छन् र अन्य पुरुषको शैलीमा प्रस्तुत गरिएका छन्। तर यस कुराबाट उनले यो सम्पूर्ण पुस्तक लेखेका थिएनन् भन्ने कुरा हामीले बुझनुहुँदैन। किनकि परम्पराले उनले सारा पुस्तक लेखे

४ □ योनाको पुस्तकको टिप्पणी

भन्छ । किनभने मोशाजस्तै अन्य बाइबलका लेखकहरूले पनि समय-समयमा यस प्रकारको शेली अपनाए । कसले यो पुस्तक लेखेत त ? यो कुरा खास अविज्ञ छ । यसकारण हामीले यो कुरा खाँटी विश्वासको कसी तुल्याउनु-हुँदैन ।

ग) यस पुस्तकको लेखो मिति के हो ?

योनाको नीनवेमा जाने मिसन-कार्यचाहिँ इस्त्राएल नामक उत्तरीय राज्यको सबैभन्दा शक्तिशाली राजा यरोबाम द्वितीयको शासन-कालअन्तर्गत परेको थियो (२ राजा १४:२३), जुन राजा यरोबामले लगभग ख्रीष्टपूर्व ७९३-७५३ सालमा राज्य गरे । यस अवधिको विषयमा जति अश्शूरी शिलालेखहरू छन्, ती शिलालेखहरूमा त्यस युगमा एउटा ठूलो आत्मिक जागृति आएको कुरा कहीं लेखिएको पाइँदैन । तापनि निम्न घटनाहरू योनाको वृत्तान्तसँग मिल्छन् । किनकि प्राचीन समयमा अन्यजातिहरूले अनिकाल र सूर्य-ग्रहणजस्तै घटनाहरू आउन लागेको प्रकोपका अशुभ ईश्वरीय शकुनहरूको रूपमा हेर्ने गर्थे भन्ने कुरा सर्वविदितै छ । यसकारण हुन सक्छ, कसले जान्दछ, परमप्रभुले ख्रीष्टपूर्व ७६५ र ७५९ सालमा अश्शूरोमा चलेका अनिकालहरू, साथै ख्रीष्टपूर्व ७६३ सालको जून महिनाको पन्थ तारिखमा घटेको सम्पूर्ण सूर्यग्रहण नीनवेका मानिसहरूका हृदय योनाको सुसमाचार-धावाको निम्ति तयार पार्न प्रयोग गर्नुभएको सम्भव छ । अनि ख्रीष्टपूर्व ८१०-८८२ सालमा रानी सेमिरामिस र तिनको सहशासन गर्ने छोरा अदद-निरारी तुतीयको शासनकालमा थोरै समयको निम्ति एकै ईश्वर मान्नतर्फको उत्तरचढाउले पनि योनाको सेवकाईको निम्ति तयारीको काम गरेको हुन सक्छ ।

घ) यस पुस्तकको सन्दर्भ र यसको विषय-वस्तु के के हुन् ?

योना अमितैका छोरा थिए । (अमितै नामको अर्थ ‘विश्वासयोग्य’ हो) । अनि २ राजा १४:२५ पदबाट हामी के सिक्छौं भने, योनाको घर गत-हेपेर थियो, जुन गत-हेपेरचाहिँ गालीलमा अवस्थित भएको एउटा ठाउँथियो ।

उत्तरीय राज्य इस्त्राएलको निम्ति अश्शूरबाट खतरा आइहेको बेलामा उनले भविष्यवाणी गर्दैथिए । परमेश्वरले उनलाई अश्शूरको राजधानी नीनवेमा पश्चात्तापको प्रचार गर्न पठाउनुभयो । तर उनले यसो गर्न मानेनन्; त्यस शहरका मानिसहरूले पश्चात्ताप गर्लान् र त्यो शहर जोगिएला भन्ने उनको डर थियो । किनकि अश्शूरचाहिँ एउटा अत्यन्त क्रूर राज्य थियो । अनि तिनीहरूका शिलालेखहरू सत्य ठहरिए भने, तिनीहरूका शत्रुहरू जिउँदै तिनीहरूले उनीहरूका शरीरबाट छाला उतारे; तिनीहरूले उनीहरूका खोपडीहरू लिएर थुप्राथुप्रीहरू लगाए, र आफ्ना शत्रुहरूसित अन्य क्रूरताहरू पनि देखाए । अश्शूरका राजा सनहरेबिका प्रवक्ता रब्-शाकेका अभिमानी र निन्दापूर्ण शब्दहरू २ राजा १८:१९ पददेखिको खण्डमा उल्लेख गरिएका छन् ।

यसकारण योना टार्शिशतिर भागे; अनि उनले टार्शिशतर्फ समुद्र-यात्रा गर्दा-गर्दै एउटा ठूलो माछाले उनलाई निल्यो । आफ्नो रिहाइ-पछि उनले परमप्रभुको आज्ञापालन गरे र नीनवेमा प्रचार गरे । फलस्वरूप त्यस शहरका मानिसहरूले पश्चात्ताप गरे, र त्यो शहर जोगियो । तर यस विषयमा योना धेरै बेखुशी भए ।

अनि प्रभु येशूले योनालाई आफ्नो मृत्यु, दफन र पुनरुत्थानको चिन्हको रूपमा प्रयोग गर्नुभयो (मर्ती १२:४० र १६:४) ।

योनाको पुस्तकचाहिँ रोमी ३:२९ पदको टिप्पणी हो, जहाँ यसो लेखिएको छ: ‘के उहाँ यहूदीहरूका मात्र परमेश्वर हुनुहुन्छ ? के उहाँ अन्यजातिहरूका पनि परमेश्वर हुनुहुन्न र ? ज्यू, उहाँ अन्यजातिहरूका पनि परमेश्वर हुनुहुन्छ ।’

अनि यो पुस्तक रोमी ११:१२ र १५ पदको निम्ति एउटा चित्रण पनि हो । किनकि जब योनालाई समुद्रमा फालियो, तब यसको फलस्वरूप पानीजहाजभरिका अन्यजाति

मानिसहरू बाँचे । तर जब उनलाई ओबानो जमिनमा फ्याँकियो, तब यसको फलस्वरूप नीनवे शहरका सबै मानिसहरूले उम्कन पाए । यसकारण बुभ्नुहोसः इस्ताएली जातिको पतनचाहिँ अन्यजाति जगत्को धन पो भएछ; तब इस्ताएली जातिको पुनर्स्थापनाको विषयमा कसो हो ? ओहो, तिनीहरूको पुनर्स्थापनाबाट संसारका मानिसहरूकहाँ कति बढी आशिष बग्नेछ !

रूपरेखा:

खण्ड १) योना १: भविष्यवक्ता योना अनाजाकारी भएको

क) योना १:१-२: योनाको मिसनेरी हुने बोलावट

ख) योना १:३: योना टार्शिशतिर भागेको

ग) योना १:४-१०: समुद्रमा चलेको आँधीबेहो

घ) योना १:११-१७: यी नाविकहरूले योनालाई पानीजहाजबाट समुद्रमा फालिदिए, र एउटा ठूलो माछाले उनलाई निल्यो

खण्ड २) योना २: भविष्यवक्ताले छुटकारा पाएको

क) योना २:१-९: योनाको प्रार्थना

ख) योना २:१०: परमेश्वरको जवाफ

खण्ड ३) योना ३: भविष्यवक्ता योनाले परमेश्वरको सन्देश घोषणा गरे

क) योना ३:१-४: योनाले नीनवेका मानिसहरूलाई न्यायको धम्की सुनाए

ख) योना ३:५-९: नीनवे शहरभरि ठूला-साना सबै मानिसहरूले पश्चात्ताप गरे

ग) योना ३:१०: परमेश्वरको न्याय टर्स्यो

खण्ड ४) योना ४: भविष्यवक्ता योनाको बेखुशी

क) योना ४:१-३: रिसाएका योनाको प्रार्थना

ख) योना ४:४: उनको जाँच गर्ने परमेश्वरको प्रश्न

ग) योना ४:५: योना नीनवे शहरबाहिर ठुस्किरहेको

घ) योना ४:६-११: सर्वाधिकारी परमेश्वरको कृपाको विषयमा योनाले सिक्नुपर्ने वस्तुगत पाठ

योनाको पुस्तकको टिप्पणी

खण्ड १

योना १ः

भविष्यवक्ता योना अनाज्ञाकारी भएको

क) योना १:१-२: योनाको मिसनेरी हुने बोलावट

परमेश्वरले योनालाई इस्माएल देशको मुख्य शत्रु अशशूरको राजधानी नीनवेमा प्रचार गर्ने पठाउनुभयो । मानिसको दृष्टिकोणले हेर्नु हो भने, हामी नीनवेमा जान भविष्यवक्तालाई किन डर लागेको, सो बुझन सक्छौं; (बढी जानकारीको निम्नि तपाईंले ‘यस पुस्तकको सन्दर्भ र यसको विषयवस्तु के-के हुन्?’ भन्ने उक्त शीर्षकअन्तर्गत हेर्नुहोला) ।

ख) योना १:३: योना टार्शिशतिर भागेको

योना अनाज्ञाकारी भए; अनि उनी टार्शिश जाने पानीजहाजमा चढे; (हुन सक्छ, टार्शिश-चाहिँ स्पेनको दक्षिण तटमा अवस्थित भएको ठाडँ थियो) । उनले किन आफ्नो यस कार्यभारको विरुद्धमा विद्रोह गरे, यस विषयमा

श्री एच. सी. वूडरिङ्गले निम्न टिप्पणी गरेर हामीलाई निम्न शब्दले बुझाएका छन्:

‘परमेश्वरले उनलाई प्यालेस्टाइनदेखि पाँच सय माइल उत्तर-पूर्वमा रहेको नीनवे शहरमा गएको चाहनुभयो । तर उनीचाहिँ पूर्व जानुको सट्टामा दुई हजार माइल पश्चिमतरफ पो गइहाले । परमेश्वरले योनालाई ‘उर्वर अर्धचन्द्र’ नामक भूभागबाट भएर स्थल-यात्रा गरेको चाहनुभयो । तर यसको सट्टामा उनले मन नपरेको समुद्र-यात्रा पो गरे; (किनकि यहूदीहरूले समुद्रलाई बृणा गर्ने गर्थे) । परमेश्वरले उनलाई त्यस बेलाको संसारको सबैभन्दा ठूलो महानगरमा पठाउनुभयो । तर यसको सट्टामा योना सभ्य मानिसहरू बसेका कुनाहरूमा स्थित हुने दुर्गम व्यापार-चौकीतिर पो लाएके । परमप्रभुले आफ्नो भविष्यवक्ताको साथमा जान चाहनुभयो । तर यसको सट्टामा योनाले परमेश्वरको उपस्थिति र उहाँको शक्तिबाट भाने प्रयास पो गरे ।¹⁾

ग) योना १:४-१०: समुद्रमा चलेको आँधी-बेही

तर परमप्रभुले एउटा ठूलो हुरीबतास पठाउनुभयो (अक्षरशः अर्थमा ‘हात्रभयो’, वा ‘हुत्याउनुभयो’); अनि यस ठूलो आँधी-बेहीबाट त्यस पानीजहाज र त्यसका यात्रीहरूको निम्नि ठूलो खतरा आयो । अनि यो समस्या कसको कारणले आएको हो, सो जात्र यी अन्यजाति नाविकहरूले चिट्ठा हाले; (हुन सक्छ, यी मल्लाहरू सायद फोनिसियाका मानिसहरू थिए होलान्) । अनि

चिट्ठाचाहिँ यी हिब्र मानिस योनाको नाममा पस्थो; उनी यस विषयको खास अपराधी ठहरिए; किनकि उनी परमप्रभुको उपस्थिति-बाट भाग्दैथिए ।

घ) योना १०:११-१७: यी नाविकहरूले योनालाई पानीजहाजबाट समुद्रमा फालिदिए, र एउटा ठूलो माछाले उनलाई निल्यो

योना १०:११-१६: ‘हामीप्रति समुद्र शान्त हुनको निम्नि हामी तिमीसित केकसो गरे ठीक होला त?’ भनेर तिनीहरूले उनलाई प्रश्न गरे । तिनीहरूको यस प्रश्नले मानिसको सामान्य मनोभाव के हो, सो प्रकट गरेको छ: मानिस आफ्नो ज्यान बचाउन जुनसुकै मूल्य चुकाउन तयार भएको रहेछ । तर यी अनुभावी अन्यजाति नाविकहरूले यहाँ निष्पक्ष व्यवहार देखाए । अनि योनाले तिनीहरूलाई सल्लाह दिएः तिनीहरूले उनलाई समुद्रमा फालिदिउन् । तिनीहरू यसो गर्न अलिकति पनि इच्छुक थिएनन्, तर यसो गर्नुको सट्टामा तिनीहरूले किनारामा फर्कन खूबै खियाए । तर आफ्नो कुनै सीप नलागेपछि तिनीहरूलाई अन्तमा यसो गर्न बाध्य भयो; किनभने समुद्र तिनीहरूको विरुद्धमा भन्-भन् मच्चिरहेको थियो ।

योना १०:१७: तब परमप्रभुले खटाउनु-भएको एउटा ठूलो माछाले योनालाई निल्यो र उनलाई तीन दिन र तीन रातसम्म आफ्नो पेटभित्र कैदी बनाइराख्यो । (एउटा माछाले मानिसलाई निलेकोमा आश्चर्यकर्म के पो थियो र ? होइन, माछाको पेटमा मानिस नपचुचाहिँ खास आश्चर्यकर्म थियो) ।

खण्ड २

योना २:

भविष्यवक्ताले छुटकारा पाएको

क) योना २:१-९: योनाको प्रार्थना

यस माछाको पेटभित्रबाट योनाले परमेश्वरलाई पुकारे; अनि उनको यो प्रार्थनाचाहिँ छुटकारा मनाइरहेको एउटा प्रार्थना थियो; यसमा उनले माछाबाट उम्कन पाएको निम्नि होइन, तर समुद्रको पानीमा नडुबेको निम्नि परमप्रभुलाई धन्यवाद चढाए । उनको यो प्रार्थना उल्लेखनीय छ; किनकि उनले यसमा भजनसंग्रहका कतिपय खण्डहरू हाले । श्री जे. सिङ्गलो व्याकस्टरले निम्न प्रकारले उनको प्रार्थनाको विश्लेषण गरेका छन्:

‘योनाको प्रार्थनामा कुनै विनी वा अनुरोध पाइँदैन । तर यसमा धन्यवाद ज्ञापन छ (२:२-६), यसमा पश्चात्तापका शब्दहरू छन् (२:७-८) र यसमा समर्पणको प्रार्थना पनि छ (९ पद) । वास्तवमा यो प्रार्थना एउटा प्रश्नसाको भजन हो, एउटा ‘ते देउम्’-स्तोत्र हो, एउटा ‘डोक्सोलोजी’ हो । यस सिलसिलामा म एकजना मनिसलाई चिन्हु, जसले आफ्नो रितो पीठोको भाँडामा आफ्नो टाउको हालेर ‘पिता, पुत्र, आत्माको ...’ भन्ने डोक्सोलोजी गायो; उसले किन यस्तो गर्न्नो ? किनकि उसले परमेश्वरमाथि गरिएको आफ्नो भरेसा यसरी प्रकट गर्न खोज्यो, उहाँले आफ्नो दयामा उसको निम्नि पीठोको प्रबन्ध गरिरिनुह्न्छ भनेर । तर समुद्रको गहिराइमा कसैले आफ्नो टाउको मात्र होइन, तर आफ्नो सम्पूर्ण शरीर समेत एउटा ठूलो माछाको पेटभित्र रहेको अवस्थामा एउटा स्तुतिगान गाएको, अहं, मैले यसो कुरा कहिल्यै सुनेको छैन; यो मेरो निम्नि नौलो कुरा हो । यो अद्वितीय छ; अहं, योनाबाहेक अरूकसले पनि यसो गरेको छैन’²⁾

८ □ योनाको पुस्तकको टिप्पणी

योनाको यस प्रार्थनाले इस्ताएली जातिले भविष्यमा कुन प्रकारले पश्चात्ताप गर्नेछ, सो पूर्वप्रतिबिम्ब र पूर्वसङ्केत गर्छ । किनकि जब यस जातिले ख्रीष्ट येशूलाई आफ्नो मुकिदाताको रूपमा स्वीकार गर्नेछ, तब यो जाति उहाँको अधीनस्थ फेरि आफ्नो आशिषको ठहरमा पुनर्स्थापित हुनेछ ।

अब दुई पदको कुरा आयो, जहाँ ‘अधोलोकको पेटबाट मैले उकास गरें’ भनिएको छ । अधोलोकको कुरा सुन्नासाथ कतिले ‘यस माछाभित्र योना मरे र पछि फेरि बौर’ भन्ने कुरा बुझ्न् । तर अधोलोकको निम्ति प्रयोग गरिएको यस हित्र शब्द ‘शेओल’मा विभिन्न अर्थ लाग्छ, जस्तैः ‘चिह्नान, अधोलोक, परलोक, खाडल इत्यादि । अनि यहाँ, यस पदमा यसको अर्थ काव्यात्मक छ होला, यसको अर्थ सायद ‘समुद्रको गहिराई’ होला; हाप्रो आधुनिक मुहावराअनुसार भन्नु हो भने, यसको अर्थ ‘खाडल’ हुनेथियो ।

योनाको मृत्यु भएको र उनी बौरिउठेको सम्भावना एकदम कम छ र शून्य बराबर हो । तर हाम्रा प्रभु येशूले यी भविष्यवक्ता योनालाई आफ्नो मृत्यु, आफ्नो तीन दिन र तीन रातको दफन अनि आफ्नो महिमित पुनरुत्थानको निम्ति एउटा चित्रको रूपमा प्रयोग गर्नुभयो (मत्ती १२:४०) । प्रसङ्गवश ख्रीष्ट येशूले यस पदमा योनालाई एक ऐतिहासिक व्यक्तिको रूपमा स्वीकार गर्नुभयो । आधुनिक प्रचारक-हस्तले दाबी गरेअनुसार योना ‘दृष्टान्त’ मात्र कहाँ थिए र !

ख) योना २:१०: परमेश्वरको जवाफ

‘उद्धार परमप्रभुकै हो !’ यो कुरा योनाले स्वीकार गर्नेबित्तिकै यस माछाले उनलाई सुक्खा जमिनमाथि उकेलिदियो ।

खण्ड ३

योना ३:

भविष्यवक्ता योनाले परमेश्वरको सन्देश घोषणा गरे

क) योना ३:१-४: योनाले नीनवेका मानिसहरूलाई न्यायको धम्की सुन्नाए

परमप्रभुले योनालाई फेरि नीनवे^३मा जाने आज्ञा दिनुभयो, र यसपालि उनले उहाँको आज्ञा पालन गरे । अनि यस ठूलो शहरमा प्रवेश गरेपछि उनले घोषणा गरे: ‘अबको चालीस दिनमा यो शहर नष्ट हुनेछ ।’

ख) योना ३:५-९: नीनवे शहरभरि ठूला-साना सबै मानिसहरूले पश्चात्ताप गरे

अनि यसो हेर्दाखेरि नीनवेका मानिसहरूले, जसले माछा देवता दागोनलाई पूजा गर्थे, योनालाई के-के भएको थियो, सो जानेका रहेछन् । हो, बितेको समयमा मानिसहरूले उस्तै प्रकारको अनुभव गरेका थिए; तर त्यस बेलामा माछाको पाचन रसले गर्दा ती मानिसहरूको छाला धब्बाधब्बीले भरिन्थ्यो; यसैले यस्ताहरूलाई भीड़भीड़ मानिसहरूको बीचमा पनि सजिलोसँग चिन्न सकिन्थ्यो । यही कारणले एकै धब्बा नभएको योना नीनवेका मानिसहरूको निम्ति एउटा चिन्ह थिए, अनि योनाको प्रचारमा पूरा शहरले पश्चात्ताप गस्तो; किनकि ठूलादेखि लिएर सानासम्म सबै मानिसहरूले परमेश्वरलाई विश्वास गरे । अनि मानिस र गाईबस्तुको निम्ति एउटा उपवासको घोषणा गरियो; अनि राजादेखि गाईबस्तुसम्म सबैलाई भाङ्गाको लुगा ओढियो ।

ग) योना ३:१०: परमेश्वरको न्याय टस्चे

फलस्वरूप नीनवे शहर यस विपत्तिबाट जोगियो । तर इतिहासको कुरा होः हामीलाई थाहै छ, कि यी अश्शूरीहरू पछि आफ्ना दुष्ट चालहरूमा फर्के, अनि एक सय पचास वर्षभन्दा बढी अनुग्रहको समय पाइसकेपछि तिनीहरूको राजधानी नष्ट भयो ।

निम्नि ठहराउनुभएकै थियो । किनकि परमेश्वरले अश्शूर देशमाथि दया देखाउने कुरा, अहं, यो त सर्वसाधारण इस्ताएली मानिसको निम्नि असम्भव हुनेथियो र पूरापूर गलत ठहरिनेथियो । (यस सिलसिलामा याद रहेसः पुरानो नियमको समयमा इस्ताएली जातिका सबैभन्दा खराब शत्रुहरूमध्ये अश्शूर एक थियो) ।

ख) योना ४:४: उनको जाँच गर्ने परमेश्वरको प्रश्न

‘के रिसाएर तिमीले ठीक काम गर्दछौ ?’ भनेर परमप्रभुले यी भविष्यवकालाई उनको विवेक प्रहार गर्ने प्रश्न सोध्नुभयो ।

खण्ड ४

योना ४:

भविष्यवक्ता योनाको बेखुशी

क) योना ४:१-३: रिसाएका योनाको प्रार्थना

तर इस्ताएली जातिका अन्यजाति शत्रुहरू जोगिएकोमा योना रिसाए । आफ्नो निराश भएको अवस्थामा उनले परमप्रभुसँग मर्न पाऊँ भन्ने विन्ती गरे । हुन सक्छ, यसको मूलकारण उनमा ‘अश्शूरले इस्ताएली जातिलाई फेरि पनि धम्की देला कि ?’ भन्ने डर पो थियो कि ?

परमेश्वरले इस्ताएली जातिका धेरैजसो शत्रुहरूसित कडा व्यवहार गर्नुहुन्थयो; अनि इस्ताएलीहरूले छिटो-दिलो आफ्ना शत्रुहरूको विनाश हुन्छ भन्ने आशा गर्दैथिए र त्यसको बाटो हेदैथिए; तिनीहरूका शत्रुहरूले मुक्ति पाऊँ भन्ने कुरा पैरे जाओस, यसको सोच-विचार र कल्पना नगरे हुन्छ । प्रचारक भएको नाताले योनाले परमेश्वर अनुग्रहकारी र दयालु हुनुभएको, रिसाउनमा ढिलो र अति करुणामय हुनुभएको कुरा जान्दैथिए । तर उनले पनि जान्दैथिए कि अरू बेला हुनु हो भने, परमेश्वरले अश्शूरजस्ता देशहरू नामेट हुनको

ग) योना ४:५: योना नीनवे शहरबाहिर ठुस्किरहेको

योनाले यस प्रश्नको जवाफ कुन प्रकारले दिए त ? उनी नीनवे हुँदै गएर यस शहरको हालत के हुने हो, सो हेर्न यसको पूर्वपट्टि बसे ।

घ) योना ४:६-११: सर्वाधिकारी परमेश्वरको कृपाको विषयमा योनाले सिक्नुपर्ने वस्तुगत पाठ

योना ४:६-८: अनि त्यस ठाउँमा परमप्रभु परमेश्वरले उनलाई घामबाट⁴⁾ जोगाउने हेतुले एउटा अँडिर नामक ठूलो वनस्पति उमारिदिनुभयो । अनि त्यस बोटले गर्दा योना अत्यन्तै खुशी भए । तर भोलिपल्ट परमेश्वरले एउटा कीरा तयार पार्नुभयो, जुन कीराले त्यस अँडिरको बोटलाई प्रहार गर्स्यो, र त्यो ओइलियो । अनि परमप्रभुले भत्तभती पोल्ने पूर्वाय हावा र चर्को घाम पनि तयार गर्नुभयो; यसको प्रभावमा परेर यी भविष्यवक्ता बेहोश भए, र उनले मर्न चाहे ।

योना ४:९-११: तब परमेश्वरले आफ्नो भविष्यवक्तालाई सम्झना दिलाउनुभयो, कि

उनले त्यस अँडिरको बोटलाई टिठाए भने, के उहाँसँग धेरै गाइबस्तुहरू र एक लाख बीस हजारभन्दा बढी मानिसहरू भएको शहरलाई टिठाउने कारण थिएन र? उनीसँग भन्दा उहाँसँग पो धेरै टिठाउने कारणहरू थिए ।

यस सानो पुस्तकबाट हामीले सिक्नुपर्ने पाठ के हो भने, परमेश्वरले संसारलाई प्रेम गर्नुहुन्छ । यसर्थे उहाँ यहूदीहरूलाई मात्र होइन, तर अन्यजातिका मानिसहरूलाई पनि उत्तिकै प्रेम गर्नुहुन्छ ।

ENDNOTES:

- 1) **1:3:** H. Chester Woodring, “Easter Challenge” Lectures on Jonah, Emmaus Bible School (now College), 1960.
- 2) **2:1–9:** J. Sidlow Baxter, Explore the Book, p. 169.
- 3) **3:1–4:** “Nineveh was surrounded by a complex of lesser cities and villages; so its vast metropolitan area is appropriately described as being so vast that it took three days to journey (50/60 miles) through it.” (Montague S. Mills, The Minor Prophets, A Survey, p. 55).
- 4) **4:6–8:** The LORD prepared four things for the un-submissive prophet: 1) a great fish (1:17); 2) the plant (4:6); 3) a worm (4:7); and 4) a vehement east wind (4:8).

BIBLIOGRAPHY

- Banks, William L. *Jonah, the Reluctant Prophet*. Chicago: Moody Press, 1966.
- Blair, J. Allen. *Living Obediently: A Devotional Study of the Book of Jonah*. Neptune, N.J.: Loizeaux Brothers, 1963.
- Draper, James T., Jr. *Jonah: Living in Rebellion*. Wheaton, IL: Tyndale House Publishers, 1971.
- Feinberg, Charles L. *Jonah, Micah, and Nahum*. New York: American Board of Missions to the Jews, 1951.
- Gaebelein, Frank E. *Four Minor Prophets: Obadiah, Jonah, Habakkuk, and Haggai*. Chicago: Moody Press, 1977.
- Keil, C. F. “Jonah.” In *Commentary on the Old Testament*. Vol. 25. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Co., 1971.
- Kleinert, Paul. “The Book of Jonah.” In *Lange’s Commentary on the Holy Scriptures*. Reprint (24 vols. in 12). Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1960.
- Mills, Montague S. “Jonah.” In *The Minor Prophets: A Survey*. Dallas: 3E Ministries, n.d.
- Tatford, Frederick A. *The Minor Prophets*. Vol. 2. Reprint (3 vols.) Minneapolis: Klock & Klock Christian Publishers, 1982.
- Unpublished Materials
- Woodring, H. Chester. “Easter Challenge” Lectures on Jonah. Emmaus Bible School (now College), 1960.